ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci žalobkyně: **K. K.,** zastoupené Mgr. Robertem Cholenským, advokátem, se sídlem Bolzanova 5, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje,** odbor sociálních věcí a zdravotnictví, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 5. 2010, č. j. 856/SZ/2010 - 2, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 5. 2012, č. j. 16 Ad 18/2010 - 74,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 5. 2012, č. j. 16 Ad 18/2010 - 74, **se ruší** a věc **se** tomuto soudu **vrací** k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Krajský soud v Ústí nad Labem v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2011, č. j. 6 Ads 128/2011 - 55, rozhodl tak, že zrušil rozhodnutí žalovaného, jímž nepřiznal žalobkyni příspěvek na živobytí pro nezákonnost.

[2] Žalovaný (dále též jen *„stěžovatel“*) včasnou kasační stížností namítl dle §103 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), nedostatek své pasivní legitimace v řízení, neboť s účinností zákona č. 366/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, od 1. 1. 2012 ex lege přešla působnost odvolacího orgánu (dříve žalovaného) na Ministerstvo práce a sociálních věcí, jenž je v řízení takto účastníkem.

[3] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti; ta byla podána oprávněnou osobou (§ 105 odst. 1 s. ř. s.) včas a ve stanovené lhůtě (§106 s. ř. s.); za stěžovatele jedná osoba s vysokoškolským právnickým vzděláním, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[4] Nejvyšší správní soud se dále zabýval posouzením přípustnosti kasační stížnosti. Stěžovatel řízení před krajským soudem vytýká chybějící podmínku řízení, konkrétně nedostatek pasivní legitimace žalovaného. Nejvyšší správní soud tuto kasační námitku subsumoval pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť stěžovatel se domáhá nápravy vady řízení, v jejímž důsledku byl nesprávně považován za žalovaného, a shledal pro tento důvod kasační stížnost přípustnou.

[5] Účastníky řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu jsou žalobce (§ 65 s. ř. s.) a žalovaný správní orgán, jímž je dle § 69 s. ř. s. správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla. V době podání žaloby byli účastníky sporu žalobkyně a žalovaný Krajský úřad Ústeckého kraje jako správní orgán II. stupně, který rozhodl o odvolání žalobkyně. S účinností zákona č. 366/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, od 1. 1. 2012 přešla působnost odvolacího orgánu (mj. ve věcech státní sociální podpory) z jednotlivých krajských úřadů na Ministerstvo práce a sociálních věcí. Takto např. podle článku VIII bodu 10 cit. zákona (přechodná ustanovení k zákonu č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů) od 1. 1. 2012 odvolací správní řízení pravomocně neskončená do 1. 1. 2012 dokončí ministerstvo, které obdobně provede správní řízení, zruší-li po 1. 1. 2012 soud rozhodnutí původního odvolacího orgánu, tj. krajského úřadu; není pochyb o tom, že s účinností od 1. 1. 2012 dle § 69 s. ř. s. přešla působnost žalovaného správního orgánu, který rozhodl v posledním stupni, na Ministerstvo práce a sociálních věcí. S přechodem této působnosti přešla na ministerstvo i pasivní žalobní legitimace účastníka řízení.

[6] Obdobně jako procesní nástupnictví (srov. § 107 o. s. ř.) i přechod věcné legitimace ex lege je právní skutečností mající bezprostřední vliv na podmínky řízení, za nichž soud může rozhodnout ve věci samé (§ 103 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.). Poté, co v průběhu řízení přešla působnost odvolacího orgánu ze stěžovatele na Ministerstvo práce a sociálních věcí, soud k této skutečnosti nepřihlédl a chybně řízení dokončil se stěžovatelem (původním účastníkem) na straně žalovaného, jemuž následně uložil povinnost nahradit žalobkyni náklady řízení; krajský soud tímto řízení zatížil vadou pro absenci pasivní legitimace účastníka sporu znamenající nezákonnost vydaného usnesení. (k tomu srov. v obdobné věci např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ads 39/2012 - 24 ze dne 28. 3 2012, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz)

[7] Nejvyšší správní soud z tohoto důvodu shledal kasační námitku stěžovatele dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. důvodnou, a proto napadený rozsudek zrušil.

[8] Nad rámec uvedeného Nejvyšší správní soud upozorňuje na svou dosavadní judikaturu ve věci místní příslušnosti soudů (např. rozsudek č. j. 6 As 27/2012 - 79 ze dne 5. 9. 2012 nebo usnesení č. j. Nad 15/2012 - 23, bod 6, ze dne 23. 5. 2012 či usnesení č. j. Nad 5/2012 - 34, bod 6, ze dne 16. 5. 2012): *„Rozhodující pro místní příslušnost soudů je tedy sídlo prvostupňového orgánu, který předmětné rozhodnutí vydal, bez ohledu na to, zda mu pravomoc rozhodovat náleží i v době podání žaloby ve správním soudnictví.“* Ačkoli je tedy soud povinen přihlédnout ke změně působnosti odvolacího orgánu jako procesního účastníka, místní příslušnost soudu zůstává nedotčena.

[9] Krajský soud v Ústí nad Labem je v dalším řízení vázán vysloveným právním názorem (§110 odst. 4 s. ř. s.), v tomto řízení rozhodne i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 101 odst. 4 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. září 2012

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda

senátu